04/05/2026

Οικουμενικός Πατριάρχης: Πρώτη η Μεγάλη Εκκλησία ανέδειξε τις οικοφιλικές αρχές και παραδόσεις του Χριστιανισμού

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Τιμητική διάκριση για την «Προστασία της Περιβαλλοντικής Κληρονομιάς» απένειμε ο Δήμαρχος Αθηναίων, Χάρης Δούκας, στον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, σε ειδική τελετή, που πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 4 Μαΐου, στο Δημαρχείο Αθηνών, παρουσία του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, κ.κ. Ιερώνυμου Β΄.

Ο Δήμαρχος Αθηναίων, Χάρης Δούκας, δήλωσε: «*Ο Παναγιώτατος Πατριάρχης Βαρθολομαίος έχει αναδείξει με μοναδικό τρόπο τη βαθιά σύνδεση μεταξύ πολιτισμού, περιβάλλοντος και ανθρώπου. Με συνέπεια και διορατικότητα, έχει υπερασπιστεί όχι μόνο τα μνημεία της πίστης και της ιστορίας, αλλά και το φυσικό περιβάλλον. Ξεχωριστή σημασία έχουν οι πρωτοβουλίες διαθρησκευτικού διαλόγου του Παναγιώτατου, όπου η προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς*

τίθεται ως κοινός τόπος συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών θρησκειών και πολιτισμών. Αυτές οι δράσεις συγκροτούν ένα ενιαίο όραμα, που όλοι συμμεριζόμαστε. Η πολιτιστική κληρονομιά και το περιβάλλον είναι αλληλένδετες εκφράσεις της ανθρώπινης παρουσίας στον κόσμο. Γι' αυτό και η διεθνής κοινότητα τον αποκαλεί «Πράσινο Πατριάρχη», γιατί με το παράδειγμά του, τη δράση του, μετέτρεψε μια ηθική αρχή σε παγκόσμιο κίνημα συνείδησης. Σήμερα στο πρόσωπό σας, τιμούμε έναν τρόπο σκέψης και δράσης που μας καλεί να δούμε τον κόσμο πιο ολιστικά, πιο υπεύθυνα, πιο ανθρώπινα».

Στη συνέχεια, κατευθύνθηκαν στο γραφείο του Δημάρχου, ενώ η Φιλαρμονική του Δήμου Αθηναίων απέδιδε τιμές.

Η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης συνοδευόταν από τον Πανοσιολογιώτατο Μ. Εκκλησιάρχη κ. Αέτιο, Διευθυντή του Ιδιαίτερου Πατριαρχικού Γραφείου και τον κ. Νικόλαο Παπαχρήστου, Διευθυντή Τύπου και Επικοινωνίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, κ.κ. Ιερώνυμος Β’ συνοδευόταν από τον Αιδεσιμολογιώτατο Πρωτοπρεσβύτερο π. Εμμανουήλ Παπαμικρούλης – Γενικό Αρχιερατικό Επίτροπο και τον Ιερολογιώτατο Αρχιδιάκονο π. Δημήτριο Φωκιανό.

Μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης στο γραφείου του Δημάρχου ακολούθησε ανταλλαγή δώρων. Αμέσως μετά ξεκίνησε η τελετή με τη Χορωδία του Δήμου Αθηναίων να ψέλνει τον Αναστάσιμο Ύμνο-«Χριστός Ανέστη».

Ο Δήμαρχος Αθηναίων, Χάρης Δούκας απένειμε στον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο το **μετάλλιο για την «Προστασία της Περιβαλλοντικής Κληρονομιάς» του Δήμου Αθηναίων.**

Κατά την επίσκεψή του στο Δημαρχείο, τον Παναγιώτατο συνόδευαν οι: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Θεοδώρητος, Διευθυντής του εν Αθήναις Γραφείου Εκπροσωπήσεως του Οικουμενικού Πατριάρχη, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κώου και Νισύρου κ. Ναθαήλ, ο Πανοσιολογιώτατος Μ. Εκκλησιάρχης κ. Αέτιος, Διευθυντής του Ιδιαιτέρου Πατριαρχικού Γραφείου, Πανοσιολογιώτατος Δευτερεύων κ. Βαρνάβας, Εντιμολογιώτατος Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Δεληκωσταντής, Διευθυντής του Α’ Πατριαρχικού Γραφείου, Εντιμολογιώτατος κ. Νικόλαος-Γεώργιος Παπαχρήστου, Διευθυντής του Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου και Εντιμολογιώτατος κ. Πέτρος Μπαζγκάρλο, Γραμματεύς του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Τιμητική Διάκριση για την «Προστασία της Περιβαλλοντικής Κληρονομιάς»

Ύστερα από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η τιμητική αυτή διάκριση απονέμεται σε εξέχουσες προσωπικότητες, θεσμούς ή οργανισμούς ημεδαπούς ή αλλοδαπούς, που έχουν επιδείξει καινοτόμο έργο και πλούσια δράση στους τομείς της περιβαλλοντικής προστασίας, της βιώσιμης ανάπτυξης, της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και γενικότερα της προώθησης πράσινων πρωτοβουλιών.

Το μετάλλιο για την «Προστασία της Περιβαλλοντικής Κληρονομιάς» του Δήμου Αθηναίων έχει φιλοτεχνηθεί από την Ελευθερία Παπαδουράκη, τελειόφοιτη της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών της Αθήνας. Αποτυπώνει με σύγχρονη, λιτή, εικαστική γλώσσα τη συνύπαρξη του αστικού και του φυσικού τοπίου, μέσα από γεωμετρικές φόρμες που συνθέτουν μια αρμονική εικόνα πόλης και φύσης.

Το κυκλικό του σχήμα παραπέμπει στην έννοια της συνέχειας και της ισορροπίας, ενώ τα ανάγλυφα στοιχεία του-φυτικά μοτίβα, αρχιτεκτονικές γραμμές και κυματισμοί-συμβολίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη διαρκή ροή της ζωής.

Κατασκευασμένο ως μοναδικό έργο, το μετάλλιο λειτουργεί όχι μόνο ως τιμητική διάκριση αλλά και ως ισχυρό σύμβολο της ανάγκης προστασίας του περιβάλλοντος, εκφράζοντας τη δέσμευση για ένα πιο πράσινο και ανθεκτικό μέλλον.

Παρακάτω η ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχη:

Ἐντιμότατε κύριε Δήμαρχε Ἀθηναίων,

Ἐντιμότατε κύριε Πρόεδρε τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου μετά τῶν ἀξιοτίμων μελῶν αὐτοῦ,

Τιμιώτατοι ἀδελφοί Ἱεράρχαι,

Ἐξοχώτατοι καί Ἐντιμότατοι ἐκπρόσωποι Ἀρχῶν καί Θεσμῶν,

Ἐντιμολογιώτατοι Ἄρχοντες Ὀφφικιάλιοι,

Ἐκλεκτή ὁμήγυρις,

Χριστός Ἀνέστη!

Εὐγνώμονες διά τήν προσγινομένην τιμήν ἀποδόσεως εἰς τήν Μετριότητά μας ἐκ μέρους τοῦ Δήμου Ἀθηναίων τῆς τιμητικῆς διακρίσεως μέ τίτλον «Προστασία τῆς Περιβαλλοντικῆς Κληρονομιᾶς», καί ἐν ἐπιγνώσει ὅτι ἡ μεγάλη αὐτή τιμή διαβαίνει ἐπί τήν Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν, τήν ὁποίαν διακονοῦμεν ἐπί 65 ἔτη, ἐκ των οποίων 35 ὡς Προκαθήμενός της, δοξάζομεν τόν πάνδωρον Κύριον δι᾽ ὅσα ἐπεδαψίλευσεν εἰς τό πρόσωπόν μας, βέβαιοι ὅτι οὐδέν ὅσων ἐπράξαμεν καθ᾽ ὅλην τήν μακράν αὐτήν πορείαν ἀποτελεῖ ἰδικόν μας κατόρθωμα. Τά πάντα εἶναι χάρις καί χάρισμα, οὐρανία εὐλογία καί ἄνωθεν δώρημα. Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκα!

Συνιστᾷ ἀδιαμφισβήτητον πραγματικότητα, ὅτι τό φυσικόν περιβάλλον ἀπειλεῖται

εἰς τήν ἐποχήν μας, ὅσον ποτέ ἄλλοτε κατά τό παρελθόν. Ἔχει γραφῆ, ὅτι σήμερον ἐκτυλίσσεται «ἕνας τρίτος παγκόσμιος πόλεμος ἐνάντια στή φύση», ἀπότοκος τοῦ προμηθεϊκοῦ τιτανισμοῦ τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου. Δυστυχῶς, ἐξακολουθοῦν νά ἰσχύουν ὅσα ἔγραψεν ὁ Lynn White, ὅτι ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι θεωροῦμεν τόν ἑαυτόν μας «ἀνώτερο ἀπό τή φύση, τήν περιφρονοῦμε, εἴμαστε ἕτοιμοι νά τή χρησιμοποιήσουμε γιά νά ἱκανοποιήσουμε ἀκόμη καί τό πιό ἀσήμαντο καπρίτσιό μας».

Εἰς τήν ἐποχήν μας, ἡ ἀνθρωπότης η ὁποία ἔχει νά ἐπιδείξῃ ἐντυπωσιακάς κατακτήσεις εἰς τόν χῶρον τῆς ἐπιστήμης, τῆς τεχνολογίας, τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καί εἰς ἄλλους τομεῖς, δέν δικαιοῦται νά ὑπερηφανεύεται διά τήν στάσιν της ἀπέναντι εἰς τήν κτίσιν. Δυστυχῶς, γνωρίζομεν, ἀλλά δρῶμεν ὡς νά μή ἐγνωρίζαμε. Συγχρόνως, τό κυρίαρχον παγκοσμίως πρότυπον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ὀξύνει ἐπικινδύνως τά περιβαλλοντικά προβλήματα καί λειτουργεῖ κατά τοῦ ἀληθοῦς συμφέροντος τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἀποκλειστικός προσανατολισμός τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος πρός τήν μεγιστοποίησιν τοῦ κέρδους δέν εὐνοεῖ ἐν τέλει οὔτε τήν οἰκονομικήν ἀνάπτυξιν οὔτε τό κοινόν καλόν.

Αἱ πρωτοβουλίαι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διά τήν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος εἶναι εὐρύτατα γνωσταί. Καυχώμεθα διά τό γεγονός ὅτι πρώτη ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀνέδειξε τάς οἰκοφιλικάς ἀρχάς καί παραδόσεις τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ οἰκολογική μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐνέπνευσε κοινοβούλια, πολιτικούς ἡγέτας, πανεπιστήμια, οἰκολογικάς ὀργανώσεις, ἄλλας Ἐκκλησίας καί θρησκείας. Ἔδωκε τό ἔναυσμα εἰς τήν Θεολογίαν νά μελετήσῃ τάς πνευματικάς καί ἠθικάς διαστάσεις τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος, νά προβάλῃ τό οἰκοφιλικόν περιεχόμενον τῆς χριστιανικῆς κοσμολογίας καί ἀνθρωπολογίας, τήν εὐχαριστιακήν χρῆσιν τῆς δημιουργίας, τό οἰκολογικόν μήνυμα τοῦ ἀσκητισμοῦ καί ἄλλα. Ὁλόκληρος ἡ ζωή τῆς Ἐκκλησίας, ἡ πίστις, ἡ θεία λατρεία, ὁ κοινοτικός τρόπος τοῦ βίου, ἔχουν οἰκολογικήν ὑφήν καί ἀναφοράν, εἶναι «ἔμπρακτος οἰκολογία». Ἡ πίστις εἰς Χριστόν δέν μετατρέπει τόν ἄνθρωπον εἰς παθητικόν ὄν, ἀλλά εἰς μίαν ἐλευθέραν καί δυναμικήν ὕπαρξιν, ἡ ὁποία βλέπει τόν κόσμον ὡς πεδίον εὐθύνης καί ἐφαρμογῆς τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ «ἐργάζεσθαι... καί φυλάττειν» (Γεν. β’, 15) τήν κτίσιν. Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, αἱ καθ᾽ ἡμᾶς Μητροπόλεις, αἱ ἐνορίαι καί αἱ ἱεραί μοναί ἐφήρμοσαν καί συνεχίζουν νά ἀναπτύσσουν ποικίλας δράσεις διά τήν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, προγράμματα οἰκολογικῆς παιδείας καί ἄλλας σχετικάς πρωτοβουλίας. Ὅλα αὐτά συνέβαλον εἰς τήν ἔνταξιν τῆς οἰκολογικῆς θεματικῆς εἰς τούς οἰκουμενικούς διαλόγους καί εἰς τό πλαίσιον τῆς διαθρησκειακῆς συνεργασίας. Γενικώτερον, ἀπηυθύνθημεν πρός κάθε ἄνθρωπον καλῆς θελήσεως, καλοῦντες εἰς συστράτευσιν διά τήν προστασίαν τῆς «καλῆς λίαν» δημιουργίας.

Ἐξ ἀρχῆς, προσεγγίσαμεν τήν οἰκολογικήν κρίσιν ὡς κοινωνικόν πρόβλημα καί ἀνεδείξαμεν τήν συνάφειαν περιβαλλοντικῶν καί κοινωνικῶν ζητημάτων, μέ ἔμφασιν εἰς τό γεγονός ὅτι ἡ καταστροφή τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος θίγει πρωτίστως καί ἐντονώτερον τούς πτωχούς τῆς γῆς καί τούς ἐμπεριστάτους πληθυσμούς. Ἡ κλιματική ἀλλαγή καί αἱ κοινωνικαί ἐπιπτώσεις της, μέ πρώτην τήν ἔκρηξιν τῶν μεταναστευτικῶν ροῶν διά κλιματικούς λόγους, ἀποδεικνύουν σήμερον τοῦ λόγου τό ἀληθές.

Ἡ ἐκμετάλλευσις καί ἡ καταστροφή τῆς κτίσεως δέν εἶναι μόνον ἁμάρτημα κατά τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ, ἀλλά καί κατά τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι ἀδιανόητον νά ἐνδιαφερώμεθα διά τόν ἄνθρωπον καί νά καταστρέφωμεν τόν «οἶκον» του, καί ἀντιστρόφως. Προστασία τῆς φύσεως καί ἔμπρακτος σεβασμός τοῦ συνανθρώπου εἶναι δύο ὄψεις τοῦ ἰδίου νομίσματος, στάσεις ἀλληλένδετοι καί ἀδιαίρετοι. Ἡ οἰκοφιλική συμπεριφορά εἶναι ἔκφρασις τῆς εὐθύνης μας νά παραδώσωμεν εἰς τά ἐπερχομένας γενεάς βιώσιμον φυσικόν περιβάλλον. Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας (Κρήτη 2016) ὑπενθύμισε μέ ἔμφασιν ὅτι «ὀφείλομεν νά ἐνθυμώμεθα ὅτι ὄχι μόνον αἱ σημεριναί, ἀλλά καί αἱ μελλοντικαί γενεαί ἔχουν δικαίωμα ἐπί τῶν φυσικῶν ἀγαθῶν, τά ὁποῖα μᾶς ἐχάρισεν ὁ δημιουργός».

Τό κεντρικόν μήνυμα εἰς τάς Πατριαρχικάς ἡμῶν «Ἐγκυκλίους» εἶναι ὅτι ἡ ρίζα τῶν οἰκολογικῶν καί κοινωνικῶν προβλημάτων καί τῶν ποικιλωνύμων κρίσεων εἶναι κοινή καί ἀποκαλύπτει πάντοτε μίαν κρίσιν τῆς ἐλευθερίας μας, τοῦ περιεχομένου καί τοῦ προσανατολισμοῦ της, μίαν πνευματικήν καί ἠθικήν ἀνατροπήν. Ἡ «διπλῆ ἀλληλεγγύη» μέ τήν κτίσιν καί τόν ἄνθρωπον εἶναι τό νέον ἦθος, ἡ δέουσα ἀπάντησις εἰς τάς συγχρόνους προκλήσεις. Οὐδέν ὅραμα διά τό

μέλλον ἔχει ἀξίαν, ἐάν δέν περιλαμβάνῃ τήν προσδοκίαν ἑνός κόσμου μέ κοινωνικήν δικαιοσύνην καί ἀκέραιον φυσικόν περιβάλλον.

Ἐκλεκτοί παρόντες,

Ἡ ἀμεριμνησία διά τόν πάσχοντα ἄνθρωπον καί διά τήν καταστροφήν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος εἶναι ἀδιαφορία διά τόν Θεόν καί διά τάς ἐντολάς του. Ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη καί ἀλληλοβοήθεια, ὅταν ἀγωνιζώμεθα διά τήν προστασίαν τῆς φύσεως, δοξάζεται ὁ Θεός.

Ἡ Ἐκκλησία ἀνθίσταται εἰς κάθε ἐξέλιξιν, ἡ ὁποία φαλκιδεύει τό πρόσωπον τοῦ κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ καί καθ᾽ ὁμοίωσιν Αὐτῷ πλασθέντος ἀνθρώπου καί ἀπειλεῖ τήν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας. Ἡ ἀντίστασις αὐτή οὐδόλως σημαίνει συντηρητισμόν, ἀπόρριψιν τῆς προόδου καί τῶν ἀλλαγῶν, ἀλλά ἀποτελεῖ ἔκφρασιν ἐμπιστοσύνης εἰς τήν ἐλευθερίαν καί τήν ὑπευθυνότητα τοῦ ἀνθρώπου. Πόσον συντηρητική εἶναι ἄραγε ἡ κινητοποίησις διά νά μή μετατραπῇ ἡ παλαιά πόλις εἰς μοντέρνους ὄγκους ἀπό μπετόν, τό νά διαδηλώνωμεν διά νά μή γίνῃ τό λιθόστρωτον ἄσφαλτος, νά μή καταστῇ βιομηχανικόν κανάλι τό ρυάκι, νά μή οἰκοπεδοποιηθῇ ὁ ἐλαιών;

Ἰδιαιτέρως σημαντικόν καί ἀναγκαῖον θεωροῦμεν τόν οἰκοφιλικόν προσανατολισμόν τῆς παιδείας, μέ δεδομένον ὅτι ἡ καταστροφή τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ἀρχίζει μέσα εἰς τόν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου καί ὅτι ἀπό ἐκεῖ ὀφείλει νά ἐκκινῇ ἡ θεραπεία. Ὅπως ἔχει λεχθῆ, «μία παιδεία χωρίς οἰκολογικό προσανατολισμό εἶναι παρῳδία παιδείας». Ἡ παιδική καί ἡ ἐφηβική ἡλικία ἀποτελοῦν ἰδιαιτέρως εὐνοϊκάς περιόδους τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου δι᾽ οἰκολογικήν καί ἀνθρωπιστικήν εὐαισθητοποίησιν, διά νά ἀναπτυχθῇ εἰς τήν νέαν γενεάν τό αἰσθητήριον διά τήν ἱερότητα καί τήν ὡραιότητα τῆς δημιουργίας καί τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. Ἡ παιδεία δύναται νά ἀντλήσῃ ἀπό τό μοναδικόν εἰς τήν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος οἰκοφιλικόν, προσωποκεντρικόν καί κοινοτικόν ἦθος τῆς Ὀρθοδοξίας πολύτιμα ἰδεώδη καί ὑψηλάς ἀξίας διά τήν ἀποστολήν της. Ἡ ἄποψις ὅτι τό Ὀρθόδοξον ἦθος δέν εἶναι δυνατόν νά βιωθῇ ἐν τῷ πλασίῳ τῶν συγχρόνων πολιτισμικῶν συνθηκῶν εἶναι τελείως ἀστήρικτος.

Μέ αὐτάς τάς σκέψεις καί τά αἰσθήματα, εὐχαριστοῦμεν ἅπαξ ἔτι ἐγκαρδίως, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἐντιμοτάτου καί αγαπητού κυρίου Δημάρχου, τόν ἱστορικόν Δῆμον Ἀθηναίων διά τήν ἀπονομήν τῆς τιμητικῆς διακρίσεως «Προστασία τῆς Περιβαλλοντικῆς Κληρονομιᾶς» εἰς τό ταπεινόν πρόσωπόν μας και συγχαίρομεν τούς φιλοτεχνήσαντας τό μετάλλιον, ἐκφράζοντες δέ τήν χαράν μας διά τήν πρόφρονα τιμητικήν παρουσίαν πάντων ὑμῶν, σᾶς μεταφέρομεν τήν εὐλογίαν τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καί ἐπικαλούμεθα ἐφ᾽ ὑμᾶς καί ἐπί τούς ἠγαπημένους σας τήν χάριν καί τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ.

63,156
5 τμήματα
47,285
13,831
183
1,857

Φωτογραφίες: Νίκος Παπαχρήστου, Γιώργος Κονταρίνης/EUROKINISSI